

ВИСНОВОК

Національного університету «Чернігівська політехніка»
про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів
дисертації Мужиченка Євгена Олександровича на тему
«Механізми державного регулювання розвитку житлово-комунального
господарства в умовах цифровізації»,
поданої на здобуття ступеня доктора філософії
з галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування
за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування

1. Актуальність теми дослідження та її зв'язок з науково-дослідними роботами. Актуальність дисертаційної роботи Мужиченка Є.О. зумовлена швидкими темпами цифровізації, коли традиційні механізми державного управління, демонструють обмежену ефективність застосування, що зумовлює необхідність їх модернізації. У зв'язку з цим актуалізується потреба у інтеграції нових цифрових підходів до побудови системи державного регулювання розвитку ЖКГ. Структурно відповідний механізм, за рахунок реалізації цифрових рішень спрямований на забезпечення ефективної координації між державними органами влади, місцевим самоврядуванням та муніципальним рівнем, тобто підприємствами ЖКГ. Це створює передумови для посилення керованості управлінсько-організаційних процесів, оперативності прийняття рішень та ефективності функціонування галузі в цілому. Актуальність дослідження полягає у зростаючій ролі цифрових рішень в системі досягнення ефективності державного регулювання ЖКГ. Зокрема, цифрові технології створюють можливості для запровадження нових механізмів державного регулювання, а саме: цифрового моніторингу, електронних платформ, цифрового тарифоутворення та контролю використання бюджетних ресурсів у межах програмно-цільового методу. Впровадження таких інструментів дозволяє зменшити управлінські та фінансові ризики, підвищити довіру населення до системи управління ЖКГ та забезпечити узгодження стратегічних цілей розвитку галузі з напрямками регіонального соціально-економічного розвитку.

Дослідження виконано в межах науково-дослідних робіт Національного університету «Чернігівська політехніка» за темами: «Механізми державного управління регіональним розвитком в умовах переформатування владних відносин» (№ 0120U105292), де автором запропоновано концептуальну модель державного регулювання розвитку ЖКГ на основі цифрових технологій, яка передбачає застосування комплексного інституційного підходу до формування системи управління ЖКГ на основі реалізації цифрових рішень; «Публічне управління та децентралізація влади» (№ 0120U101815), де автором запропоновано підходи щодо формування механізмів державного регулювання розвитку житлово-комунального господарства, які ґрунтуються на системній інтеграції цифрових рішень, моніторингу та контролю, що забезпечує посилення результативності організаційно-регуляторних процесів; «Європейський досвід інноваційного

розвитку системи публічного управління для забезпечення суспільної стабільності України» (№ 0120U104277), де автором запропоновано можливі напрями розвитку системи ЖКГ на основі імплементації кращих практик Європейського Союзу.

2. Мета і задачі дослідження. Метою роботи є розкриття теоретичних засад та удосконалення методологічних положень розвитку механізмів державного регулювання житлово-комунального господарства в умовах цифровізації.

Досягнення представленої мети обумовило необхідність вирішення наступних завдань:

- розкрити сутність, роль і особливості житлово-комунального господарства як об'єкта державного регулювання;
- удосконалити положення щодо поняття та класифікації механізмів державного регулювання розвитку житлово-комунального господарства;
- розвинути підходи до розкриття сутності цифровізації як сучасного чинника трансформації системи державного управління та ЖКГ;
- оцінити поточний стан та тенденції розвитку житлово-комунального господарства в Україні;
- здійснити аналіз чинних механізмів державного регулювання у сфері ЖКГ;
- узагальнити та систематизувати національний досвід впровадження цифрових технологій у систему управління та надання житлово-комунальних послуг;
- розвинути підходи до формування концептуальної моделі державного регулювання розвитку ЖКГ на основі цифрових технологій;
- обґрунтувати напрями удосконалення організаційно-економічних та інституційних механізмів державного регулювання;
- розвинути положення щодо розроблення практичних рекомендацій щодо впровадження цифрових інструментів у систему управління та контролю розвитку ЖКГ.

3. Наукові положення, розроблені особисто здобувачем, та їх новизна. У межах дисертації Мужиченко Є.О. обґрунтував низку нових наукових положень, що у сукупності формують наукову новизну дослідження.

вперше

– розроблено концептуальну модель державного регулювання розвитку ЖКГ на основі цифрових технологій, яка на відміну від існуючих, передбачає застосування комплексного інституційного підходу до формування системи управління ЖКГ на основі реалізації цифрових рішень, що побудовано на принципах багаторівневої взаємодії між рівнями та формування нормативно-координаційного, інституційно-регуляторного та інноваційно-цифрового взаємозв'язку, сутнісно модель обґрунтовує необхідність переходу від традиційної системи управління галуззю до цифрово-орієнтованої моделі регулювання;

удосконалено:

– підходи щодо формування механізмів державного регулювання розвитку житлово-комунального господарства, які, на відміну від існуючих, ґрунтуються на системній інтеграції цифрових рішень, моніторингу та контролю, що забезпечує посилення результативності організаційно-регуляторних процесів;

– підходи до розробки методології оцінювання ефективності державного регулювання розвитку житлово-комунального господарства, що полягає у використанні цифрових індикаторів результативності та дозволяє комплексно враховувати соціальні, економічні й управлінські ефекти цифровізації галузі;

– положення щодо посилення ефективності організаційно-економічних та інституційних механізмів державного регулювання розвитку житлово-комунального господарства в умовах цифровізації, що, на відміну від існуючих підходів, ґрунтуються на інтеграції цифрових інструментів управління та механізмів міжрівневої координації, що забезпечує узгодження інтересів державних органів влади, органів місцевого самоврядування та підприємств ЖКГ;

набуло подальшого розвитку:

– підходи до розширення системи класифікації механізмів державного регулювання ЖКГ, враховуючи інноваційно-цифровий механізм, що дозволить забезпечити комплексну координацію розвитку галузі на всіх рівнях регулювання;

– розроблення та впровадження дорожньої карти розвитку житлово-комунального господарства на основі впровадження цифрових технологій, що дозволяє поетапно модернізувати систему державного регулювання галузю та враховує інституційні, інноваційні та соціально-економічні виклики;

– підходи до використання електронних та аналітичних платформ у процесах державного регулювання розвитку житлово-комунального господарства, що передбачають створення централізованих та регіональних інформаційних скосередовища, де особлива увага приділяється контролю якості даних, захисту конфіденційної інформації та формуванню дієвого комунікаційного каналу між усіма рівнями регулювання та споживачами.

4. Обґрунтованість та достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій. Для досягнення мети та виконання завдань дослідження використано сукупність загальнонаукових і спеціальних методів. У дисертаційній роботі застосовано сукупність методів і підходів, що дозволило реалізувати концептуальну єдність дослідження. Метод абстрагування та узагальнення – при розкритті сутності механізмів державного регулювання. Системний та структурний – для структуризації та класифікації вихідних положень. Бібліометричний аналіз – задля дослідження генезису розвитку наукової думки щодо поняття ЖКГ. Методи економіко-статичного та порівняльного аналізу – при дослідженні поточного стану та оцінки розвитку житлово-комунального господарства. SWOT-аналіз – для визначення проблем

і перспектив запровадження цифрових рішень у систему державного регулювання ЖКГ. Методи наукового абстрагування та експертних оцінок – при розвиненні підходів до розробки концептуальної моделі державного регулювання розвитку ЖКГ на основі цифрових технологій. Метод експертних оцінок – для розроблення практичних рекомендацій щодо впровадження цифрових інструментів у систему управління та контролю розвитку ЖКГ.

5. Теоретичне та практичне значення результатів дисертаційного дослідження. Теоретичні положення та висновки дисертаційної роботи, що розкривають сутність механізмів державного регулювання ЖКГ в системі цифровізації, мають практичне значення при формуванні та реалізації комплексної політики управління сферою житлово-комунального господарства задля забезпечення фінансової спроможності територіальних громад та макроекономічної стійкості країни загалом.

Практичне значення роботи полягає у тому, що запропоновані заходи можуть бути використані органами державної влади, установами та підприємствами, які надають споживачам послуги з управління багатоквартирним будинком, постачання теплової енергії, постачання гарячої води, централізованого водопостачання, централізованого водовідведення та управління побутовими відходами, постачання та розподілу електричної енергії і природного газу споживачам у житлових, садибних, садових, дачних будинках. Їх реалізація сприятиме підвищенню якості надання споживачам житлово-комунальних послуг, зростанню конкурентоспроможності підприємств та забезпеченню сталого розвитку сфери житлово-комунального господарства України в цілому.

Окремі положення, висновки та рекомендації дослідження були впроваджені в практичну діяльність органів публічної влади, зокрема:

- Управлінням житлово-комунального господарства Святошинської районної в місті Києві державної адміністрації для використання результатів дисертаційного дослідження при удосконаленні механізму функціонування та регулювання житлово-комунального господарства, зокрема в частині розвитку фінансово-економічних, тарифних, організаційних та цифрових механізмів управління галуззю (довідка № 107-39-350 від 31.03.2026);

- Комунальним підприємством «Керуюча компанія з обслуговування житлового фонду Святошинського району м. Києва» для використання результатів дисертаційного дослідження під час впровадження цифрових рішень в різноманітних програмних комплексах підприємства (довідка № 107/56-789 від 26.03.2026);

- Асоціацією об'єднань співвласників багатоквартирних будинків та житлово-будівельних кооперативів Святошинського району міста Києва для використання результатів дисертаційного дослідження під час застосування комплексного інституційного підходу до формування системи управління ЖКГ на основі реалізації цифрових рішень, що побудовано на принципах багаторівневої взаємодії між рівнями та формування нормативно-

координаційного, інституційно-регуляторного та інноваційно-цифрового взаємозв'язку перед традиційною системою управління галуззю (довідка № 300326-2 від 30.03.2026);

- Товариством з обмеженою відповідальністю «Житлово-експлуатаційна компанія ПОБУТ-ДОБРОБУД» для використання результатів дисертаційного дослідження при розробленні та реалізації управлінських рішень, спрямованих на підвищення оперативного реагування товариством на надзвичайні ситуації, підвищення якості послуг і забезпечення інтеграції системи ЖКГ у міське та державне цифрове середовище (довідка № 195/26 від 27.03.2026).

Одержані результати впроваджено в навчальний процес Національного університету «Чернігівська політехніка» при викладанні дисциплін: «Децентралізація влади в Україні», «Громадянське суспільство та сучасна демократія», «Публічна політика та публічна дипломатія», «Теорія та практика функціонування публічного управління та адміністрування» (довідка № 202/08-540 від 30.03.2026).

6. Апробація результатів дослідження. Основні теоретичні положення та прикладні результати дисертаційної роботи доповідалися й обговорювалися на наступних міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях, зокрема: III Міжнародна науково-практична конференція молодих учених (м. Чернігів, 19 квітня 2024р.), III Міжнародна науково-практична конференція «EUROPEAN SCIENCE AND INNOVATION CONGRESS» (9-11 лютого 2026р., Барселона, Іспанія), VII Міжнародна науково-практична конференція «MODERN SCIENCE: TRENDS, CHALLENGES, SOLUTIONS» (12-14 лютого 2026р., Ліверпуль, Великобританія).

7. Повнота викладення основних результатів та особистий внесок здобувача. За результатами дисертації опубліковано 8 наукових праць, з них: 4 статті у наукових фахових виданнях України; 1 стаття у науковому фаховому виданні, що індексується в науково-метричній базі Scopus і WoS; 2 публікації у збірниках тез міжнародних науково-практичних конференцій і 1 публікація у збірнику всеукраїнської наукової конференції:

Статті у закордонних та наукових фахових виданнях України, включених до міжнародних наукометричних баз:

1. Popova, L., Morozova, O., Smoliak, Y., Muzhychenko, Y. (2025) Artificial Intelligence and Big Data as Tools to Optimize the Enterprise Management in the Conditions of Global Digital Transformations. *Pacific Business Review International*, 18 (2), 37–51. URL: <https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:001571960700004>.

2. Garafonova, O., Artemov, S., Muzhychenko, Y. (2024). Directions of post-war urban reconstruction through the prism of public administration and spatial planning. *Finance of Ukraine*, 12, 37-52. DOI: <https://doi.org/10.33763/finukr2024.12.037>.

3. Артемов С., Мужиченко Є., Довгопол І. (2025). Оцінювання публічного управління України за основними принципами ефективності діяльності. *Вісник Хмельницького національного університету*, 1, 43-49. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-338-5>.

4. Мужиченко, Є. (2026). Концептуальна модель державного регулювання розвитку ЖКГ на основі цифрових технологій. *Економіка та суспільство*, 83. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-83-15>.

5. Мужиченко Є. О. Оцінка стану та тенденцій розвитку житлово-комунального господарства в Україні. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2026. № 2. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2156.2026.2.27>

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

6. Мужиченко Є. О., Орловський О. І. Державне регулювання надання адміністративних послуг у сфері житлово-комунального господарства на засадах цифровізації. Стратегічні орієнтири сталого розвитку в Україні та світі: збірник тез доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених (м. Чернігів, 19 квітня 2024 р.). Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка». 2024. С. 57-58. URL: <http://ir.stu.cn.ua/handle/123456789/30223>

7. Мужиченко Є. О. Цифровізація як сучасний чинник трансформації системи державного управління та ЖКГ. III Міжнародна науково-практична конференція «EUROPEAN SCIENCE AND INNOVATION CONGRESS», 9-11 лютого 2026р., Барселона, Іспанія. С. 266-270. URL: <https://sci-conf.com.ua/iii-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-european-science-and-innovation-congress-9-11-02-2026-barselona-ispaniya-arhiv>

8. Мужиченко Є. О. Дослідження рівня впровадження цифрових технологій у систему управління та надання житлово-комунальних послуг. VII Міжнародна науково-практична конференція «MODERN SCIENCE: TRENDS, CHALLENGES, SOLUTIONS», 12-14 лютого 2026р., Ліверпуль, Великобританія. С. 408-411. URL: <https://sci-conf.com.ua/vii-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-modern-science-trends-challenges-solutions-12-14-02-2026-liverpul-velikobritaniya-arhiv>

8. Загальний висновок.

Дисертаційна робота Мужиченка Євгена Олександровича на тему «Механізми державного регулювання розвитку житлово-комунального господарства в умовах цифровізації» є самостійним, завершеним та оригінальним науковим дослідженням, що вирішує актуальне наукове завдання – розробка й наукове обґрунтування механізмів інформаційно-комунікаційного забезпечення ефективного функціонування системи публічного управління в умовах соціальних трансформацій і кризових викликів.

Основні положення, висновки та практичні рекомендації дисертації відзначаються науковою новизною, належним рівнем обґрунтованості та аргументованості, підтверджені апробацією на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях. У наукових публікаціях здобувача повно і послідовно відображено результати дослідження. Зміст роботи логічно

узгоджується з метою та завданнями, визначеними у вступі, а всі наукові завдання вирішено повною мірою. Роботу виконано державною мовою.

За рівнем актуальності, ступенем наукової новизни, теоретичною і практичною значущістю отриманих результатів, дисертація Мужиченка Євгена Олександровича відповідає спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 (у редакції постанови від 19 травня 2023 р. № 502).

Наукові публікації здобувача відповідають пункту 8 постанови Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії».

Дисертаційна робота Мужиченка Євгена Олександровича на тему «Механізми державного регулювання розвитку житлово-комунального господарства в умовах цифровізації» може бути рекомендована до захисту у спеціалізованій вченій раді.

Головуючий

д.е.н., професор

16.04.2026

Косач І. А.

Косач І. А.

відділ кадрів

Мужиченко

16.04.2026

2026 р.

В. В. Музика